

NATUURPLAKBOEK NUMMER 314

Tekst en foto : JO-han Opsomer – 28 december 2013

Als je in de polders tussen Brugge en de kust bent, is het ganzengeluid nooit veraf.

Zeg nooit zomaar ganzen of zoals je hier wel meer hoort, 'Vriezegansen'.

Ganzen komen bij ons veel meer voor tijdens de wintermaanden en de stap om ze te gaan linken aan negatieve temperaturen is verleidelijk. De meeste van die ganzen zijn grijs van kleur en ze hebben oranje of roze poten. De grijze gans is een blijver die we ook hier broedend aantreffen. Kolganzen en kleine rietganzen zijn meest vertegenwoordigd en de rietgans en de zeldzame dwerggans wordt ook wel waargenomen.

Deze ganzen zijn anders. Brandganzen behoren met hun zwarte poten zelfs tot een ander geslacht. Hun bonte verschijning is alleen te verwarren met de verwilderde Canadese ganzen, maar dan moet de glühwein nog nawerken, want ze zijn niet alleen groter en enkel de kin is wit.

Bij ons overwinteren ze ook, maar het is vooral Nederland die de Brandganzen-tsunami vanuit Spitsbergen en Nova Zembla te verwerken krijgt.

In grote groepen komen ze aan en ze blijven maar komen. Dag en nacht. Je hoeft ze niet eens te zien, horen is genoeg. Hoewel het tot de wereld van de fantasie behoort en ik hier enkel over realiteit wil schrijven, durf ik toch stellen dat het net vliegende hondjes zijn. Blaffend naar elkaar om contact te houden tijdens de vlucht. Het is immers de eerste die de richting bepaalt en de rest volgt in de 'jet-stream'.

Energiebesparend vliegen door waaiers te vormen. De renners in de winderige Vlaamse klassiekers hebben duidelijk daar de mosterd gehaald.

Er zijn elk jaar meer brandganzen, tijdens de zomer. Dat heeft niets te maken met de jaarlijkse wintertoeristen uit het hoge noorden, maar het zijn uitgezette of ontsnapte exemplaren die hier zowaar voor een aanzienlijke broedende populatie gezorgd hebben.

Daarbij zijn ze niet alleen. Ook de Canadese ganzen en de agressieve nijlganzen hebben hier voet aan wal. Dat heeft gevolgen voor de inheemse watervogels. Zowel de Brandjes, de Royal Canadian air force als EgyptAir zijn rechtstreekse voedselconcurrenten voor onze grijze gans. Bovendien gaan ze in conflict met eenden en zwanen om een geschikte nestplaats te vinden.

We kunnen stellen dat natuurvervalsing nooit een goede keuze is. Over gans de lijn.